

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

De his quæ erga proximum agenda. cap. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

eum peccato deformem viderit, charitatis affectu compatiatur. Item si eundem Christi sanguine, & vita redemptum, tantæ redemptionis præcium contemnere senserit, ex sancto zelo velut expostulet, quod in accepta iustitia non perseueret, denique id obseruet, vt cuiusq; animam tamquam Christi sanguine perfusam, omnesq; vt Christi membra, & Spiritus sancti templa interius contempletur: confert autem maximè crebra mentis in Deum eleuatio, qua tum in eius gloriam, & beneplacitum omnia dirigantur, tum ad hoc ipsum, auxilium quam possit maximo desiderio, & fiducia postuletur, atque huiusmodi oratio rebus alicuius momenti semper quantum fieri potest, præmittenda est.

Ab omni vel minimo peccato proponat abstinere.

Decimoquartò, denique illud apud se firmissimè statuatur, ob nullum lucrum, quod expectet, vel alia quauis causa, peccatum vllum vel minimum veniale committere: sed omnia sincerè coram Deo, & hominibus turet perficere.

De his, qua erga proximum agenda sunt.

Cap. I I.

SI quis missus est aliquò, vt certum negotium peragat, ei seriò vacabit, si verò indifferenter missus est, qua ad maiorem Dei gloriam, & animarum salutem expedire videbuntur, & per se, & per alios strenuè procuret, paratus, omnes, & locorum, & temporum iniurias perpeti. Dum autem in his occupatur, si re aliqua incepta, alia sese obtulerit, qua priorem non impediatur, vtraque amplectenda videtur; si verò alia maioris momenti offeratur, qua priorem inceptam, omnino, aut ex parte impediatur, non videtur hæc maioris boni occasio prætermittenda, semper tamen præferenda est causa ob quam mittitur. Nec imprudenter plura, vel maiora assumenda, vt vnum ab alio impediatur, aut non possit vtrique vt par est sufficere.

Non omittat occasionem maioris fructus quando occurrit.

Non temerè se ingerat in negotia, sed prudenter.

Temerè ijs rebus se non ingerat, ad quas nisi vocatum accedere non deceret, quamquam vbi diuini honoris augendi certa spes affulgeret, licitum, & sanctum est eiusmodi negotium per se, aut per alios, & quærere, & obtinere: verbi gratia, prædicandi munus, si id legitime assumatur, in-
Iam

Iam verò (vt ad particularia descendamus , vt appareat quæ , & qualia opera sint in auxilium animarum assumenda , quædam breuiter subiiciemus , quibus tamquam principijs tota hæc industria niti debeat .

Primò igitur præferenda sunt cæteris paribus (propter necessitatem) ea quibus infirmi ad bene moriendum adiuuantur , modò infirmus is sit , qui auxilij sit capax , & possit eo vti , nec prius deserendus , quam in gratia Dei , & bono statu esse credatur : videlicet cum post Confessionis & Eucharistiæ sacramenta , diuinæ voluntati videtur conformatus : adesse autem continuò agonizantibus , & ibidem sæpius pernoctare ei qui in missione versatur , non expedit ob incommoda quæ inde consequuntur , nisi ob maximi momenti occasiones , vbi docebit discretio quid sit agendum : nec item rerum temporalium dispositionibus sese implicare , (nisi forte quantum ad exonerandam infirmi conscientiam requiritur) præstat : Hortari quidem illum conuenit ad testamentum condendum , illi tamen conficiendo assistere non expedit .

Secundò inter opera , quibus proximus ad bene viuendum excitatur illa , quæ ad salutem spiritualem eiusdem necessaria sunt , reliquis minus necessarijs etiam si in se perfectioribus , sunt anteponenda . Hinc colligitur errores contra fidem , blasphemias , scelera publica prius esse extirpanda . Et quando ad hanc rem secularis brachij potestas necessaria esset , si eius auxilium consequi possit multo melius erit : enitendum item , vt peccati status , ab inueteratæ malitiæ viris tollatur , vt concubinatus vsuræ , &c. pœnitentiam sub spe veniæ inculcando : inde ad orationes , elemosinas , cæteraq; misericordiæ opera , tandem ad perfectiora pro capacitate promouendo : sunt autem prius Doctrinæ Christianæ capita , reliquæ ad salutem necessaria tradenda , quoniam ad hæc omnes obligantur .

Tertiò , bonum quo vniuersalius , eo melius , & maiori studio procurandum , quare vniuersaliora , & publica bona maiori diligentia quam priuata curanda sunt : verbi gratia Episcopi , Pastores animarum , Concionatores Verbi Dei , Scholarum item præceptores , si data occasione , offerendo operam nostram amanter , & reuerenter agendo cum ipsis adiuentur , latius patet bonum , & fructus , vt pau-

Z z 4 peri-

Quædam opera , alijs sint præferenda .

Ea , quæ ad moribundos spectant .

Magis necessaria præferenda non tam necessarijs .

Bonum , quod vniuersalius eo melius .

peribus, ut mulierculis quæ victum turpi quæstu procurant subueniatur; loca eis quærendo, si resipiscere voluerint, alioquin ijs recedere à peccati statu, difficile est.

Spiritualia
preferenda
temporalibus.

Quartò, inter bona opera cum omnia simul fieri nequeant, præferantur meliora, nempe spiritualia temporalibus, vnde prius catecheseos & conscientiæ ratio habenda, quam prouisionis cibi ac vestium, nisi famis vrgeret necessitas: sic ijs prius subueniendum qui in maiori periculo pudicitia, alteriusve damni versantur: inter temporalia ea præferantur quæ ad salutem animæ plus momenti habent, vt collocare fœminas in matrimonij, vel Religionis statu potius quam viros, & inter fœminas, ijs quæ sunt in maiori periculo citius subueniendum, vt adolescentioribus quam adultis.

Quæ magis
durant alijs
preferenda.

Quintò, præferantur opera pia, & fundationes, quæ diutius permanent minus duraturis, vnde magis insistendum, vt subuentio aliqua orphanorum fiat, præsertim si talis sit, vt orphanæ virgines nuptui tradi possint, si tamen comoditas adsit, nam vltra vires personarum huiusmodi opera tentanda non sunt.

Certiora pro
babilibus.

Sextò, præferantur illa etiam, quæ certius, & verisimilius perfici possunt, quam quæ minus sunt probabilia, securiora item, & à nota suspitionis, magis aliena, & quæ minus detrimenti, aut periculi cæteris paribus habent, præferenda sunt, ijs quæ talia non fuerint, siue defectus, aut ipsum periculum importetur ab opere, siue à personis cum quibus agendum est, siue à modo agendi, ea item opera potius eligenda sunt, quæ ab alijs aut negliguntur, aut relinquantur, quam ea quæ ab aliquibus abundè, ac sufficienter fiunt.

Fortis sit nõ
pertinax.

Septimò, vt fortem ad opera pia aggredienda, & constantem ad exequenda esse oportet contra aduersantium iniurias, ita in eorum prosecutione pertinacem esse non decet, quando inceptum opus dimittendum esse, ab ijs, qui bene, & prudenter sentiunt in Domino iudicaretur.

Quæ incipit
curet perficere.

Octauò, prouideat diligenter vt opus quod erit semel perfectum conseruetur, magisq; curandum est, vt res semel incepta perficiatur, quam multa quæ perficienda non sint, incipiantur, ad quod iuuabit, si non solum ipse per se, sed etiam per alios pia opera perficienda procuret.

Nonò,

Nonò, sollicitè conseruet eos, quos iam in rectum tra-
mitem reduxit, & voce, & per literas (si ita videbitur)
perseuerantiam inculcando. Quod si aliquos ad res spiri-
tuales, puta Confessionem, orationem adducere non pote-
rit, saltem ad opera misericordiæ instiget. Denique in-
vniuersum curet, vt nihil à fine diuinæ gloriæ, & boni com-
munis alienum operetur, nihilq; eorum omittat, quæ ad
hoc conferre videbuntur. Quod si minus opere præstare
possit, saltem voluntate non desit, quin desiderio insatia-
bili maiora appetat; idq; à Christo quotidianis precibus im-
ploret, vt suos defectus suppleat, & media fini suo condu-
cibiliora sibi proponere non dedignetur, neve sua culpa
fieri permittat, vt prædictum finem, vel minimè vel minus
ipse consequatur.

Ad finem di-
uinæ gloriæ
omnia diri-
gat.

De personis cum quibus agendum est, & quanto tempore.

Cap. III.

Plurimum hoc refert, & in vniuersum hoc dici potest
potius agendum cum ijs, vnde maior Dei gloria, &
communius bonum speratur, quam cum alijs, qui vel mi-
nus in se proficiunt, vel maius bonum impediunt. Ex hac
vniuersali conclusione particulares aliæ non minoris momen-
ti deducuntur.

Primò igitur præter familiaritatem mulierum, & perso-
narum, è quibus aliqua infamiæ nota possit suboriri quam
superius diximus fugiendam: expedit non valde occupari
cum Monialibus, Concionibus rarò, Confessionibus rari-
us, nisi necessitas ab ijs imponeretur, quibus nec potest,
nec debet negari: minus enim illæ egent cum in obsequio Dei
iam suum procedendi modum præscriptum habeant, & vt ru-
musculorum tollatur occasio.

Cum Moni-
alibus quomo-
do agendum.

Secundò, neque occupari debet nimium cum illis, qui-
buscum sola spiritualis consolatio ex conuersatione conse-
quitur, quales sunt simplices, etiamsi boni, eorum Confes-
siones excipiendo, cum adsint alij, à quibus maior fructus
speretur, huiusmodi suis Confessarijs sunt relinquendi, etiam
si illis ipsi minus satisfaciant, non quod desit nobis quos-
cumque consolandi desiderium, sed quia maiora bona mino-
ribus impediri non debent.

Quomodo
circa confes-
siones aliquo-
rum se gerat.

Ter-